

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	3.1.2010
Tekijä(t)	Kimmo Salminen	Matrikkelinumero	9765
		Sivumäärä	67
Otsikko	Laajeneva Euroopan rahaliitto – Kolmen näkökulman tarkastelu Euroopan unionin uusien jäsenmaiden liittymisestä euro-alueeseen		
Ohjaaja(t)	Professori Hannu Vartiainen, Assistentti Samuli Leppälä		

Tiivistelmä

Euroopan Unioni laajeni vuonna 2004 kymmenellä uudella jäsenmaalla. Liittyessään EU:hun uudet jäsenmaat sitoutuivat myös liittymään Euroopan talous- ja rahaliittoon, EMU:un. Näistä neljä, Slovenia, Malta, Kypros ja Slovakia ovat tutkielman tekohetkellä ottaneet euron käyttöön. Sen sijaan Latvia, Liettua, Puola, Tšekki, Unkari ja Viro ovat toistaiseksi euro-alueen ulkopuolella.

Tutkielman tarkoituksena on tutkia kolmelta kannalta EU:n uusien jäsenmaiden EMU:un liittymisen edellytyksiä. Ensinnäkin tutkitaan laajenemisen juridisia edellytyksiä siitä näkökulmasta, täyttävätkö uudet jäsenmaat konvergenssikriteerit. Maastrichtin sopimuksessa määrättiin rajat inflaatiolle, valtion pitkän ajan korolle, budjetin alijäämälle ja valtion velan määrälle. Lisäksi maan valuutan tulee olla sidottuna valuuttakurssimekanismi ERM II:n kautta euroon. Kaikki vaatimukset tähtäävät siihen, että liittyvän maan talous soveltuu euro-alueen alhaisen inflaation politiikkaan. Toisaalta tutkielmassa tarkastellaan laajenemisen toiminnallisia edellytyksiä siitä näkökulmasta, miten Euroopan keskuspankki sopeutuu laajentuvaan euro-alueeseen. Ongelma muodostuu rahapoliittisia päätöksiä tekevän EKP:n neuvoston kasvaessa uusien jäsenmaiden edustajilla. Tällaisessa tilanteessa päätöksenteko muuttuu helposti tehottomaksi ja koko alueen etu saattaa jäädä taka-alalle. Kolmanneksi tutkitaan EMU:n laajenemisen taloudellisia edellytyksiä. Tässä käytetään apuna optimaalisen valuutta-alueen teoriaa ja katsotaan miten EU:n uudet jäsenmaat soveltuvat käyttämään samaa valuuttaa.

Tutkimuksessa selvisi, että vaikka uudet jäsenmaat eivät täytä kaikkia edellytyksiä, se ei ole este rahaliittoon liittymiselle. Laajeneminen on ennen kaikkea poliittinen päätös. EMU:un jo liittyneet maat täyttivät konvergenssikriteerit riittävällä tasolla. Seuraavaksi parhaat edellytykset on Virolla, sitten Latvialla ja Liettuaalla. EKP:n päätöksentekovalmius on varmistettu jäsenien kierrätysmenettelyllä. On kyseenalaista onko tämä paras tapa ratkaista ongelma. Optimaalisen valuutta-alueen muodostuminen on epäselvää, mutta uudet jäsenmaat eivät eroa merkittävästi vanhoista. Lisäksi itse liittyminen rahaliittoon saattaa edesauttaa maan sopivuutta käyttäen yhteisvaluuttaa.

Asiasanat	Euroopan talous- ja rahaliitto, optimaalinen valuutta-alue, EU:n uudet jäsenmaat, Euroopan keskuspankki
Muita tietoja	